

COVID-19 | Maatregelen | 02/11/2020

Lingala | Vertaald uit het Nederlands

Mikano ko banda mokolo ya mibale sanza ya zomi na moko

Po nako banda

Bula-matari azui mikano po na ko lembisa bo panzani ya bokono ya coronavirus. Esengeli kotosa mikano oyo. Po na ko mibatela to pe ko batela bato mosusu na bokono oyo. Polusi ezali na mpifo ya ko kengela botosi mikano oyo.

Keba : Ba mboka na ba communes mususu ba bakisi mikano mususu. Botala na site web ya mboka na bino to ya commune na bino.

Mibeko motoba ya motuya

- Kosokola maboko tango inso na mayi na savuni.
- Okolata ezipeli na monoko.
- Kobatela molayi ya bo kabuani ya metele moko na ndambu na bato mosusu.
- Ko sangana eko suka na moto moko, kasi molayi ya bo kabuani ya metele moko na ndambu (1,5 m) ezali na tina te pona moto wana.
- Kasi bo ko sala keba na bato ya keba-keba :
  - Bato oyo bazali na mibu koleka tuku motoba na mitano (65 ans)
  - Bato oyo bazali na maladi ya motema, to pe maladi ya pema, to pe lisusu maladi ya ba reins
  - Bato oyo bazali na nzoto bolembu oyo ekoki kozwa maladi na lopete.
- Bo sala mosala na ba ndaku.
- Bo lekisa mopepe na ba ndaku : Ko fungola ba fenêtres.
- Bo salela mingi ko kutana libanda.

Ko kende mobembo na mboka mosusu to pe mboka mopaya

- Po na mboka Belgique :
  - Bokoki ko tambola ndenge bolongi.
  - Soki bo ko salela transport ya batu nionso (bus, tram to pe engunduka)? Soki ozali na mibu zomi na mibale? Oko lata ezipeli to pe kitambala po na ko finika munoko na zolo. Ezali lotomo.
  - Bo koki ko zala na balabala te ko banda konga ya minuit ti na 5h00 ya tongo.
- Po na kokende na mboka ya bapaya :
  - Ezali malamau te ko kende mobembo na ba mboka ya bapaya. Eza toli.
  - Kasi soki esengeli kaka ko kende mobembo na mboka ya bapaya ? Bo bosana te ezali na biteni misatu ya langi po na bisika wana.

- ▶ Bo koki ko kende na eteni ya vert. Kuna likama ezali te.
  - ▶ Kasi bula-Matari azali ko kebisa po na ko kende na eteni ya motane (rouge) to ya orange.
  - ▶ Po na koyeba yango esengeli ko tala yango na site ya Affaires Étrangères : <http://diplomatie.belgium.be>.
  - Mikano yango ekoki ko boguana mboka na mboka. Bo ko yeba yango na : https://diplomatie.belgium.be/fr/Services/voyager_a_letranger/conseils_par_destination
  - Esengeli ko zongisa biyano na mokanda oyo ekopesama mokolo oko zonga na Belgique. Bokozwa mokanda yango na nzela oyo : <https://travel.info-coronavirus.be/fr/public-health-passenger-locator-form>
  - Soki okendaki mobembo na eteni ya motane (rouge) koleka mikolo mibale ? Tala biloko misato oyo okosala na tangu oko zonga Belgique :
- 1 Oko yanola na mokanda oyo : <https://travel.info-coronavirus.be/fr/public-health-passenger-locator-form>
  - 2 Okozwa texto moko, eko yebisa yo été omibomba. Oko tikala na ndaku mikolo zomi. Oko bima te, kaka soki ezali po na likambu ya motuya. Lokola ko kende kosomba ba kisi to ko kende epayi ya monganga to pe lisusu ko kende ko somba biloko ya kolia. Okolata ezipeli na munoko.
  - 3 Soki ozui texto te ? Oko mibomba te .

Mosala

- Ko sala mosala na ndaku. Ezali lotomo.
- Soki esengeli ko kende kaka na esika ya mosala ?
  - Esengeli kolata ezipeli na monoko.
  - Ko lekisa mopepe na ndaku : Ko fungola ba fenêtres.
- Soki bozali na mituna ? Bo tuna mokonzi na biso ya mosala.

Mombongo

- Magazini ya tina eko fungola. Neti : Supermarchés, esika ba tekaka mapa, esika ba tekaka kisi, to pe esika ba tindaka mikanda (poste). Magazini ya biloko ya bilanga to pe esika ba tekaka ba journal ekozala pe ya ko fonguama.
  - Bo koki ko kende kosomba biloko na bino bato mibale
  - Po na kosomba biloko na bino, bo kosala ngonga koleka minutes tuku misatu te.
  - Kolata ezipeli na monoko. Ezali lotoma.
- Magazini oyo mosusu nionso eko kanga. kasi bokoki ko kende ko zwa biloko na bino to pe kozela baya kotikela bino yango.
- Ba magazini ya butu eko fungola ti ngonga ya 22 ya butu.
- Bo koki kosomba masanga te na sima ya ngonga ya 20h ya pokua
- Bisika ya ko bongisa pe ko katisa suki, to pe lisusu bisika ya mozele eko kanga.

HoReCa

- Ba nganda na ba malewa eko kanga.
- Bo koki kosomba bilia ya ko mema na ndaku ti na ngonga ya 22h ya butu.

Bosangani to bokutani na bato

- Bo koki ko kutana na moto obe moko, Kaka moto moko wana. Molayi ya bokabuani ya metele moko na ndambu ezali na tina te. Kasi bana ya mibu zomi na mibale ba koki kozala na esika wana.
- Ko bengisa moto na ndaku na bino ? Bo koki ko bengisa moto moki kaka oyo bo mesana na ye na libota na bino.
- O vandaka yo moko ? Okoki ko bengisa moto moko oyo omesana na ye na moto mosusu epayi na yo. Bato oyo wana ba koki ko kutana te na ndaku na yo.
- Bo ko sangana na balabala ? Bo koki kozala bato ko leka mine te. Pe bo ko batela molayi ya bo kabuani ya metele moko na ndambu (1,5m).

Bomekano

- Bo koki kosala masano na libanda kasi bo koleka bato mine te. Bo tosa molayi ya metele moko na ndambu na bato mosusu.
- Bisika ya masano, bisika ya ko sokola to pe piscines, bisika ya bongisi nzoto to pe lisusu bisika ya fitness eko kanga.

Masano to pe ko sepelisa nzoto

- Nionso eko kanga, neti bisika ba talaka film, ba casino, bisika ya foire to pe lisusu ba zoo (bisika ba talaka ba niama)
- Milulu to pe ba kizi eko zala te. Neti maboke to pe ndule.
- Ba ndako ya ba buku eko zala ya ko funguama.
- Bisika ya masano ya libanda ekotikala ya ko funguama.
- Ba parcs eko kanga ko banda mokolo ya misato sanza ya zomi na moko. Ba piscines, ba malewa na ba nganda ya parcs eko kanga.

Po na bo nzambe to pe losambo

- Mayangani oyo etali makambo ya Nzambe eko zala te
- Kasi bisika ya ko sambela eko tikala ya ko funguama.
- Bo sangani eko suka na bato mine kaka.
- Bo ko lengele molayi ya bo kabuani metele moko na ndambu.
- Bo ko lata ezipeli ya monoko.
- Po na ko kunda ebembe, bo ko zala bato koleka zomi na mitanu te. Pe na sima ya bo kundi ebembe, milulu mosusu ekoki ko salama te.
- Mabala ekoki ko salama. Kasi eko salama kaka na baye bazali ko balana na ba temoins mibale, na mosali ya bula-matari to pe mosali to monganga ya nzambe.

Esika ba batelaka bana mikie (Crèches) na ba etelo

- Bisika ya ko batela bana mikie eko fungola.
- Ba kelasi eko kanga ti mokolo ya zomi na mitano sanza ya zomi na moko. Ba etelo eko pesa bino ba sango mosusu.

Ko lendisa

- Mikano oyo ezali na tina makasi po na kolongono ya nzoto po na biso banso. Bato nionso esengeli batosa yango.
- Matondo mingi na bino nionso na lisalisi po été mikano oyo etambola malamumu. Bisu nionso nde to ko bundisa pe kolonga bokono oyo ya coronavirus.